

Overweging 6 april 2025 door Piet Muilwijk

De hongerdoek van dit jaar is gemaakt door Konstanze Trommer, een Duitse kunstenares. Het is een fotocollage van kinderen uit Brazilië, Nigeria, Afghanistan, India en van haar kleinkinderen. Al die kinderen zijn bezig op het eiland. De tent is hun gemeenschappelijk huis waar Paus Franciscus naar verwijst in zijn encyclieken. Het dierenrijk wordt vertegenwoordigd door drie dieren. In het water zwemmen veel grienden, een soort van dolfijnen. Naar verluidt zouden grienden soms mensen hebben gered en voor boten uit gezwommen hebben als een schipper de juiste route tussen allerlei ondiepten niet wist. De ooievaar is in veel culturen een verwijzing naar nieuw leven en naar wedergeboorte. En in de opblaasboot zit een ringstaartmaki. Deze halfaap komt alleen op Madagaskar voor en speelt dar een rol in de scheppingsverhalen. De kinderen hebben belangstelling voor de dieren; hebben wij, in onze samenleving wel belangstelling en zorg voor de natuur?

De hongerdoek lijkt een vrolijke vakantiefoto maar schijn bedriegt. Op de linkerhelft zie je vrolijke kinderen onder een mooie blauwe lucht. Maar de rechterhelft? Het meisje in het rood kijkt niet bepaald blij en het kindje op haar arm straalt angst uit. En de jongen in het water die best wel mager is, vraagt hij om hulp, vraagt hij om aandacht? Tenslotte, de jongen die we op de rug zien kijkt naar een tornado. Is die tornado een bedreiging of waait hij voorbij? En dan de helikopter, komt die hulp brengen. Als je goed kijkt roept de hongerdoek allerlei vragen op. Het doek heeft een dubbele titel: Samen dromen en Liefde zij daad. Liefde zij daad; dat is een verwijzing naar de apostel Paulus die schrijft: Alles wat u doet moet u met liefde doen.

Wel, liefde is zeker niet het motief van de Schriftgeleerden die bij Jezus komen. Zij proberen Jezus in zo'n positie te dwingen dat hij moet kiezen tussen twee kwaden. Kiest hij voor de heilige wetten van Mozes dan moet de vrouw worden gestenigd. Kiest hij ervoor om de vrouw te laten leven dan volgt hij de wetten niet en is hij in de ogen van de gelovige Joden een afvallige. Gelukkig is er een derde optie. De wetten van Mozes worden niet aan de kant gezet maar Jezus zegt: pas die wetten eerst maar eens op jezelf toe. Als je daarmee klaar bent kan je besluiten of je anderen wilt veroordelen. De aanklagers gaan één voor één weg; de oudsten het eerst. Hebben die boter op hun hoofd of hebben zij meer inzicht dan de jongere vakbroeders? Het antwoord. Zullen we nooit weten. Jezus blijft achter met alleen de vrouw en zegt: als niemand u veroordeeld heeft dan doe ik dat ook niet. Hij voegt er aan toe: ga heen en zondig niet meer. Het leven van de vrouw was een doodlopend spoor. Jezus zegt haar te dromen van een nieuw bestaan. Dromen van een nieuwe toekomst, dat doet Jesaja ook. De woorden die wij in de eerste lezing hoorden waren bestemd voor de Joden in ballingschap. Zij hebben alle moed verloren; zij hebben de lier letterlijk in de wilgen gehangen. In het verre Babel zitten zij bij de pakken neer; zij zien niet hoe zij ooit nog een zinvol bestaan kunnen krijgen. In die situatie zegt Jesaja: De Ene, onze God, zal ons op weg helpen naar een nieuwe toekomst. Met ogen vol tanen, letterlijk maar ook figuurlijk zie je geen toekomst. Droog je ogen, kijk goed om je heen en zie dat de Ene de weg opent naar een nieuwe toekomst.

Een viering is bij uitstek een mogelijkheid om naar mijn eigen doen en laten te kijken en misschien ook voor u. Wat is mijn , wat is uw positie? Is die uitzichtloos als van de Joden in Babel? Of vastgelopen als het leven van de vrouw? Voel je je verwant aan de kinderen rechts op de hongerdoek of voel je je meer verwant met de kinderen links? Als je kritische naar jezelf kijkt neem dan de woorden van Paulus als maatstaf: Alles wat je doet moet je met liefde doen. Je

leven veranderen is niet makkelijk. Dat ondervonden de Joden na de terugkeer uit de ballingschap. Maar ondanks veel tegenwerking is de wederopbouw van Jerusalem gelukt. Hoe het met de vrouw verder is gegaan staat niet in de Bijbel. En wij? Straks na de koffie gaan wij weer naar huis. Bedenk dat wij in de Passietijd zijn. In de Passietijd zijn wij op weg naar Pasen, het feest van de Opstanding, het feest van het nieuwe leven. Dat nieuwe leven geeft ook ons moed en inspiratie om verder te gaan op onze levensweg, iedere dag opnieuw. Amen